

dnr Kst 2018503 Yttrande över detaljplan för Barkarby centrum

Brf Vålberga

Vi vill härmed yrka avslag på detaljplanen gällande bebyggelse "Förskola" (område I) av följande anledning:

Trafik

Den planerade nya vägen ner till förskolan innebär att det skapas en fyrplanskorsning, vilket kraftigt ökar komplexiteten och risken i trafikmiljön.

Den aktuella vägen är idag smal och saknar utrymme för ökad trafikmängd. Trots detta förväntas både personbilstrafik och tung trafik tillkomma. Området används dagligen av många barn som går till och från skolan, och korsningen skapar en otrygg passage. Den föreslagna lösningen tar inte tillräcklig hänsyn till barnens trafiksäkerhet.

Vidare råder parkeringsförbud längs hela Flygarvägen. Det framgår inte var föräldrar som lämnar och hämtar barn vid förskolan förväntas stanna eller parkera. Detta riskerar att leda till olaglig parkering, hastiga stopp samt farliga trafiksituationer i direkt anslutning till korsningen.

Utöver detta tillkommer regelbunden tung trafik i form av sophämtning och matleveranser. Denna typ av trafik är särskilt olämplig i en miljö där många barn rör sig, och förstärker ytterligare bilden av en trafiklösning som inte är tillräckligt genomtänkt ur säkerhetssynpunkt.

Sammantaget bedöms den planerade väglösningen innebära en påtaglig försämring av trafiksäkerheten, särskilt för barn, och bör därför omprövas.

Miljö

Den aktuella skogen har i genomförd naturvärdesinventering bedömts ha betydelse både för rekreation och biologisk mångfald. Området är klassat till minst naturvärdesklass 3 och delvis klass 2. Inventeringen konstaterar att området nyttjas frekvent för rekreation och att det, trots sin begränsade storlek, generellt uppvisar höga naturvärden. Vidare anges att miljöer i denna klass är av särskild betydelse för att den totala arealen av värdefulla naturmiljöer ska kunna bibehållas.

(Källa: *Barkarby Centrum – Naturvärdesinventering Vålberga, Planuppdraget*)

Vegetationens betydelse för luftkvaliteten är även väl belagd. Träd och annan vegetation bidrar till att fånga upp luftföroreningar och minska spridningen av partiklar från trafikleder, vilket är särskilt relevant i närheten av E18 och Förbifart Stockholm.

(Källa: Trafikverket, *Förbättrade förutsättningar för kollektivtrafik på E4 Förbifart Stockholm*)

Skogen bör bevaras i sin helhet. Området utgör en ekologisk helhet där samtliga delar är viktiga för växt- och djurlivets fortlevnad. En uppdelning eller delvis avverkning riskerar att skada hela mångfalden. Det ska även beaktas att samtliga arter inte har identifierats i den aktuella inventeringen; tidigare miljöutredningar har bland annat påvisat förekomst av fladdermöss som fortfarande nyttjar området.

Bullernivå och ökandet av insynsskydd/rekreation

Området kommer att utsättas för kraftigt ökade buller- och trafikstörningar till följd av flera samtidiga infrastruktursatsningar. Järnvägen byggs ut från två till fyra spår, vilket innebär ökat buller. Samtidigt planeras E18 att byggas ut till sju filer, med en beräknad trafikökning från cirka 48 000 till 84 000 fordon per dygn. Förbifart Stockholm beräknas därutöver generera omkring 80 000 fordon per dygn.

(Källor: Trafikverket – MKB och Åtgärdsvalsstudier)

Utöver detta planeras en busslinje i direkt anslutning till Förbifart Stockholm, dragen genom ett nuvarande grön- och rekreationsområde som i dag är helt motorfritt. Med cirka 10-minuterstrafik innebär detta ett i praktiken konstant buller under större delen av dagen.

Sammantaget kommer området år 2040 att omges av cirka 160 000 fordon per dygn, utöver busstrafik. Mot denna bakgrund bör åtgärder vidtas för att stärka grönstruktur och minska buller, exempelvis genom bevarande och förstärkning av skog samt bullerdämpande åtgärder. Att i detta läge avverka skog som idag fungerar som skydd och rekreationsmiljö framstår som direkt olämpligt, särskilt då alternativa platser för exploatering redan finns i Veddesta centrum och Barkarbystaden.

Tillgång till lek och skog för samtliga invånare

Den befintliga lekparken, Ekorrparken, beskrivs av kommunen som nyligen upprustad. I praktiken består området dock av en begränsad och undermålig lekmiljö. Ytorna är i huvudsak mossiga och vattensjuka, delvis till följd av tidigare trädfällning utan efterföljande återställning. Lekutrustningen är mycket begränsad och området saknar belysning, vilket gör att parken i stort sett inte kan nyttjas under vinterhalvåret.

I närområdet finns även en nedgången grusplan för fotboll som inte heller har rustats upp. Närmaste kommunala lekplatser är Skälbyparken och Kyrkparken, vilka ligger på betydande avstånd och är svåra att nå med barnvagn. Ekorrparken är därmed den enda närliggande lekytan, men håller inte jämförbar standard.

I stället för att avverka närliggande skog bör området utvecklas till ett sammanhängande, bilfritt park- och lekområde med grönska, träd och naturlek. Tillgången till skog i direkt anslutning till lekparken är särskilt viktig för barn som saknar gångavstånd till andra naturområden.

Att avverka cirka 6 500 kvm skog för att möjliggöra en naturnära förskola för cirka 120 barn är inte proportionerligt, särskilt då samma skog idag nyttjas av boende i området samt ligger i nära anslutning till flera befintliga förskolor. Åtgärden innebär att ett värdefullt gemensamt rekreations- och naturområde tas bort för många, till förmån för ett begränsat antal.

Elljusspår

Det aktuella området utgör den enda skogsmarken i direkt närhet till Barkarby centrum med tillgängligt elljusspår under vinterhalvåret (nov–feb). Närmaste alternativa elljusspår är Veddestaspåret, vilket inte är tillgängligt till fots för pensionärer, barnfamiljer eller andra utan bil, utan kräver resa med bil eller buss från Barkarby centrum.

Det befintliga elljusspåret löper i en bågform och omfattar en av de längsta sammanhängande sträckorna i området. Att ersätta eller dra om denna sträckning är inte möjligt utan ytterligare

avverkning av skog. Det ska även beaktas att planer finns på att ta bort delar av slingan mot järnvägen för bussförbindelse, vilket redan innebär en betydande reduktion av spåret. I kombination med planerad skogsavverkning för förskola riskerar elljusspåret i praktiken att till stor del försvinna.

För boende utan bil och för personer med begränsad rörelseförmåga är detta den enda skog som kan nyttjas för motion och rekreation under årets mörka perioder. Områdets funktion kan därmed inte ersättas på annat sätt i närområdet.

I stället för ytterligare exploatering bör området utvecklas genom upprustning av elljusspåret, återställning av vegetation efter tidigare trädfällning samt förbättrad belysning som möjliggör flera slingor. Detta skulle stärka områdets värde som tillgängligt och jämlikt rekreativt område året runt.

Viktig del av samhällsnyttan

Vålbergaskogens betydelse för närområdet i Barkarby har under lång tid varit väl känd och återkommande lyfts i såväl politiska yttranden som samrådsprocesser. Skogen har beskrivits som ett välanvänt och uppskattat rekreativt område i direkt anslutning till bostäderna i Vålberga/Barkarby samt som ett viktigt skydd mot buller från E18 och järnvägen, särskilt i ljuset av Förbifart Stockholm.

Den kvarvarande skogen utgör idag ett centralt rekreativt område för hela Barkarby, med upplysta motionsspår, promenadstigar och lektytor, och nyttjas av både förskolor och skolor. Området är tillgängligt även för personer med nedsatt rörlighet. Samtidigt är skogen redan kraftigt belastad och helt omgiven av vägar och pågående exploatering, vilket har lett till förtunning av dess bullerskyddande funktion.

Behovet av skogen ökar ytterligare i takt med ny bebyggelse i området, samtidigt som skogsområdet successivt har minskats genom tidigare ingrepp. Planer på ytterligare exploatering, såsom bussgata och annan infrastruktur, riskerar att ytterligare fragmentera och försvaga ett redan hårt ansträngt grönområde.

Sammantaget visar tidigare yttranden och utredningar tydligt att Vålbergaskogen under lång tid har bedömts som viktig att bevara. Ytterligare intrång i området strider mot denna samlade kunskap och förvärrar en redan pågående negativ utveckling.

Mot bakgrund av ovan yrkar Brf Vålberga **avslag på detaljplanen för område I.**